

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BIOSFÉRICKÉ REZERVACE A TRVALE UDRŽITELNÉ LESNICTVÍ

JUDr. Svatomír Mlčoch

Legislativní předpoklady pro diferenciaci režimů lesa v ČR

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Vlastnictví přírodních zdrojů v ČR - ústavní a právní východiska

1.1. Podle čl. 7 Ústavy je povinností státu, aby dbal o **šetrné** využívání **přírodních zdrojů** a ochranu přírodního bohatství.

1.2. Listina čl. 11 odst. 3: Vlastnictví zavazuje.

Nesmí být **zneužito** v rozporu **se zákonem chráněnými obecnými zájmy**.

Jeho výkon **nesmí poškozovat** lidské zdraví, **přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem**.

1.3. Různorodost vlastnictví přírodních zdrojů v ČR

Voda

Vyhrazené nerosty

Lesy

1.4. Lesní zákon – z.č. 289/1995 Sb.

- základní právní předpis
- stanoví omezení vlastníků lesa z důvodů ochrany obecných zájmů (např. povinnosti vlastníků při zalesňování odlesněných lesních pozemků nebo omezuje velikost holé seče nebo velikost těžby dřeva apod.)

2. Vlastnictví a režim diferencovaného využívání lesa v našem právním řádu

- 2.1. Právní předpisy závazně **neurčují KDO** může být vlastníkem lesa
- 2.2. **Zásada rovnosti** všech vlastníků – její meze a kontext
- 2.3. Právní režim státních lesů – **povinné LHP a třetí závazný ukazatel LHP**
- 2.4. Lesní zákon je i další předpisy jsou koncipovány **bez většího přihlížení a zřetele k formám vlastnictví lesa**. Státní lesy nemají významně více dohledatelných právních povinností než lesy soukromé

3. Kategorizace lesů jako hlavní východisko diferenciaci ?

Základní kategorie lesů

- ✓ lesy ochranné
- ✓ lesy zvláštního určení
- ✓ lesy hospodářské

Lesy hospodářské – jsou v lesním zákoně **vymezeny jen negativně**, tj. jako lesy, které nepatří do lesů ochranných nebo zvláštního určení. Přitom těchto lesů je zdaleka nejvíce.

Hospodaření v lesích zvláštního určení (§ 36 LZ):

- ✓ **účelové hospodaření**
- ✓ „lze přijmout opatření **odchylná od některých ustanovení tohoto zákona**“, např. jde-li **velikost nebo přiřazování holých sečí**.

Kde:

- ✓ a) v plánu nebo v osnově
- ✓ b) rozhodnutím orgánu SSL

4. Diferenciace prostřednictvím hospodářských způsobů

Základní hospodářské způsoby

- podrovní,
- násečný,
- holosečný
- výběrný

Nejsou dnes závazně definovány (před rokem 1995 – vyhl. 13/1978 Sb.)

Naprosto převažuje holosečný způsob hospodaření, ostatní jsou potlačeny

5. Ochrana přírody a diferenciacie lesního hospodaření

5.1. Lesní zákon

- **Obligatořně** lesy zvláštního určení - **národní parky a NPR**. (1,5% rozlohy ČR, lesnatost na jejich území dosahuje cca 70 % - jde o cca 1% rozlohy).
- **Fakultativně** i jiná zvláště chráněná území (např. prvních zónách CHKO)

5.2. ZOPK

- a) **významný krajinný prvek** - **všechny lesy** (minimální obecná ochrana)
- b) **zvláštní územní ochrana** - v jednotlivých ochranných podmínkách, plánech péče či lesních hospodářských plánech,
- c) **jiné** – např. Instrukce MŽP z 4.2.2002 k péči o les ve státním vlast. v národních parcích

5.3. Dobrovolné nástroje

- 2006 „**Pravidla hospodaření**“ pro**NATURA 2000**
- 2002 **Dohoda** o spolupráci při**bezzásahovém lesním režimu** – **AOPK** a Lesy ČR s.p. Vymezeno 657 ha lesa z majetku Lesů ČR na zvláště chráněných územích

6. Závěr

Legislativní předpoklady diferenciací existují, ale obsahují anomálie:

- ✓ nepropojenost jednotlivých diferenciačních nástrojů,
- ✓ deklaratornost, torzovitost či nezávaznost,
- ✓ malá diferenciací způsobu hospodaření uvnitř tzv. hospodářských lesů tvořících 80% lesního fondu,
- ✓ neujasněná role a strategie státu v uplatňování veřejného, zejména enviromentálního zájmu ve státních lesích,
- ✓ přílišné odtržení výkonu vlastnického práva ve státních lesích od výkonu lesnických činností